

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ ДАНИЛОВ

НЕПИСАНА ПРАВИЛА ТАНГА

ПРОБУДИЛО СЕ ЈЕДНО СРЦЕ

Пробудило се једно срце
и сад кроз шуме долази да проживи у мени
своје непроживљене откуцаје.

ПОСЛАНИЦА ОЦУ

Није лако причати својој деци приче,
оче, неми проповедниче.
Овде где ништа не могу сматрати својим
и где једино несаници све слепо верујем,
сећање ми је сачувало твој профил птице.
Самсонова снага је у коси, а твоја, у томе
што у себи имаш много говорника и сви они
најрадије причају библијске приче.
Али, умеће говора ни издалека не представља
неку надмоћ: тек онај ко заћути све разоткрије.
Заставе нема без ветра, а смрти без земље.
Од када си нестао са хоризонта као зракоплов
још увек сам у неуспешној потрази за твојим
срцем, црном кутијом у којој је све запамћено
као у вејавици из снова.
Одвикао сам се од голубова и њиховог таванског
гугута: ни лепет голубијих крила није ме
довољно сакрио од праха мени тако светог
и сенке твоје сада већ недоступне.

ОНО ШТО МРТВИ КАЖУ

Када сам себи ишчупао срце из груди,
е тада је почела историја!
Не видим винограде, а грожђе ври у мени.
За име Бога, опет је лоза из уста подивљала.
Али, не излази се речима из немости, већ мўком.
Ја не пишем приче, пишем непослата писма.
Ја не знам где су дојке које бих хтео да извајам.
Не знам да су мачке пијане и да јелени мирно стоје.
Опљачкао сам Бога, дигао сам у ваздух
све његово складиште мудрости.
Испразнио сам се од речи и сад у тмини
јесен се свлачи у пустим вртovima где ме траже
моји кораци. Зечеви, веверице, степске грабљивице,
ја сам ваш Броз, Стаљин и Черчил, ја сам ваш
политбиро и ризничар ваших тајни.
Венеција је град гондола, Беч је град „Сахер-торте”,
Париз је град љубави, а твоја уста су град који управо
полеће према мени с планине, као крилце најнежнијег
пилета. Смарагд је ишчезао из мене и сад је у Неретви.
Срце је највећи град на свету – кад ми отвориш његове
капије ја се враћам из мртвих и узимам те онако како
Холанђани грабе од мора.
Ти си моја пећина и моја света планина.
Из шкољке неотворена жено, преносиш живима
оно што мртви кажу. А мртви зборе да речи више
никога неће загрлити и да само брезе нису убице.
И још кажу: студент није запалио жито, већ Данилов.

ВЕВЕРИЦЕ ИЗ КАЛЕМЕГДАНСКОГ ПАРКА

Веверице из калемегданског парка,
ако ниси моја девојка, ко си?
Буди срећна што си тако мала и вижљаста
и што с неумреженом пажњом скупљаш
лешнике и орахе у лишћу јер да си већа
твоја би амбиција могла довести
и до трећег светског рата.

Овако, теби треба тако мало простора
за ексцентричност; неухватљива као да си
потомак велике путнице која је давно прошла
овуда – ти живиш сада, не твитујеш, не шаљеш
имејлове, за тебе прошлост није загушујући терет.

Чак и кад не оскудеваш у досади,
попустљивост није твој фах.
Удаљаваш се од мене, повлачећи поверење
које си ми за тренутак дала.
Тебе засигурно нико неће тужити суду,
полицајци ти не могу ставити лисице
на те закржљале ручице и спровести те
марицом зато што правиш ршум у парку,
ту где још увек није стигла транзиција.

Поштено говорећи и ниси ми ти нека
лепотица с гомилом удварача.
Али, треба имати петљу па бити као ти –
тако окретна реплика неприкључена на шум
светске кошнице. Јер шта је моја одобрена
слобода роба наспрам твоје слободе која
прихвата свет онакав какав јесте.

Све је тако лако отворено за неспоразум.
Никакву ти утеху за мене немаш.
И никада се с невестинским велом нећеш
скрасити уз мене и пустити ме у твоју шуму.
Веверице из калемегданског парка, ако ниси
моја девојка ко си? Мислити о томе можда је
први корак ка спасењу.

НЕПИСАНА ПРАВИЛА ТАНГА

Увек почињем ни од чега и крећем се
у погрешном смеру као смрт кад је заљубљена.
Пробудио се иза мог прозора гавран, ушнирани официр.
Пробудила се тамна и тиха шума. Пробудиле су се речи
које још могу побудити занос. Турци постојани као аманет,
будни су већ на цести. Пробудили су се љубавници
подивљали од раздвојености. Пробудила се река блистава
као господња савест. Пробудило се писмо само зато да
не буде послато. Пробудио се мој пас и сад ме посматра
као да сам крадљивац аутомобила из сурчинске мафије.
Пробудио се мирис макије међу твојим ногама.
Пробудила се земља да се угуши у пролећу.
Пробудили су се они којима дан неће отпевати своју
песму. Пробудиле су се куле у облацима.
Пробудио се Прометеј препуштен орлу.
Пробудио се потоп да ми каже: ујутро, у возу,
ти си дубинска риба која је упливала у купе из сна
који је наједном постао туђи. Пробудило се огледало
само зато да бих га оптеретио сведоком.
Пробудила се песма која је заборавила ко ју је написао.
Пробудио се зид о који лупам главом како бих
доспео до тебе. Пробудио си се Ти који си свуда
осим у себи. Нико сам себи не сија, чак ни Дунав,
Штраусова река. Само неостварен путник може
сваки мирис да удахне и сваку руку да дотакне.

СТЕЗАЊЕ ПРАЗНИНЕ

Писао бих ти и да те нема.
Естетика је лепоту купила, а не љубав.
Љубав су задавили кодови и она сад
профитира на разлици лица и маске.
Раскринкавање раскринкава и себе само.
Огледало више није средство обавештавања.
У огледалу само можеш бити средиште
свих илузија.
Душа Бога има велики број гостинских
соба и кухињу у којој се никад не кува.
Да ли би Ван Гог био срећнији са два уха,
али без својих слика?
Дечаци носе розе, девојчице плаво.
Бунари су на небу, а звезде на земљи.
Шкољка је пуна речи, а ја сам пун немости.
Амбис испод моста је запремина несанице.
Несаница, то је брисани простор који није празан.
У тмини твоја женска неосвојивост завија
попут пса везаног на ланцу, а свака
прећутана реч одјекује као ударац чекињем
по наковњу.
Кад плешем и земља добија крила –
с тобом путујем кроз меке партитуре,
бушим у твом телу нафтоносна поља.
Не сме се говорити о лицу, јер оно има
властити текст који се у свакој епохи
храни вртлозима и пророштвима која
никад нису довољно јасна.
Где ћу заноћити, у ком граду, у којој реченици?
Никакав заклон, ништа: са грана налик на
јеленске рогове гавран ме посматра
као црна урна у чијој је нутрини мој пепео.

ГОЛОТИЊА

Песма је пуна речи претешких да би се могле носити кроз планине. Ништа се не мери добитком или губитком, него голотињом. Богови су голотињу спустили на земљу како горе у висинама не би ослепели од белине. Тако су се жене усидриле у њивама дана да проповедају јеванђеље белине, да нас понесу у сјај, или да нас спусте у бездан. Голотиња и тама близанци су сијамски. Хајде, Боже, сиђи сад на земљу па да видиш како је тешко овде бити с голотињом. Ништа, чак ни твоја бесмртност то не може прикрити. Тело жене у коме смо уживали не можемо срести по други пут, јер не тече узалуд Хераклитова река. Кад се трудница порађа, она оплакује мртве. Голотиња је лава која затрпава векове. Ни у душу се то више не може сместити.

УВЕК МОРАМО ДА СЕ ОКРЕНЕМО ПРЕМА ЈУГУ

Нису људи открили ватру тако што су
кресали камен о камен, већ онда
кад су се први пут длановима додирнули
мушкарац и жена.
Тако је створено језеро, планина и месечина.
Од тада ватра пламти и осветљава
нас што водимо цветни рат
и пливамо у зрелом, густом маку.
Увек морамо да се окренемо према југу
јер тамо се лепота пробуди услед искушења.
Ја живим тамо где ме жели жена из које
не могу ишчупати своје срце.
Ја је волим тако да људи који су поред мене
имају несвестице.
Наиван је свако ко не мисли о себи као о
пустој хриди.
Мирис себи гради тело. А где је тело?
Тело је у снегу. А где је снег?
Снег је у срцу. Прво се срце заледи,
па тек онда језеро.
Добри Боже мој, постојиш зато да на Тебе
бацам пробирљиве поруге.
Да бих себе што је више могуће презирао.
Од молитви Теби планинске ланце
Кордиљера сам саградио.
Погледај моје искушењем изморено лице
и отвори моје очи за свет спасен речима.
Загрли ме. Или мислиш да нема овде
шта да се загрли.

ВОДОПАД

Водопад побеснели, разбојнички, димни
са дугим ехом, налик воденој химни
расипа млазеве поеме у предео овај пусти,
а да, притом, ниједну реч не изусти.